

Discussion:

Круглий стіл на тему: «Викладання української мови – досвід і перспективи»

Дата: 08.09.2008

Місце проведення: Науковий колегіум ім. Альфреда Крупа, Грайфсвальд

Учасники:

Александр Кратохвіль (Грайфсвальд) - головуючий
Світлана Адаменко (Львів/ Геттінген)
Анка Бергман (Берлін)
Лариса Климова (Грайфсвальд)
Олеся Любащенко (Київ)
Василь Лопушанський (Дрогобич)
Олеся Палинська (Львів)
Тарас Пиц (Дрогобич)

Запрошені:

Галина Миронова (Брно)
Ольга Литвинюк (Брно)

Порядок денний:

Обговорення досвіду та перспектив викладання української мови для іноземців.

Обговорення :

1. Зі вступним словом виступив Александр Кратохвіль.

2. Виступила Олеся Палинська, котра представила власний проект підручника з української мови для іноземців. Підручник на даний момент проходить апробацію в аудиторії з іноземними студентами серед іноземних студентів. О. Палинська описала структуру підручника, виозначила мету, засоби й цільову групу, вказала на труднощі при створенні підручника. Отож, нею були висвітлені , а саме висвітлила такі положення:

- *структура підручника*: 1. одномовний кольоровий підручник без іншомовних пояснень, складатиметься з 4-ох частин (1 – книга для студентів; 2- посібник для вчителя; 3 – збірник вправ та завдань; 4 – диск з аудіотекстами); 2. Підручник поділятиметься на рівні (Кроки): початковий рівень (вивчення основ української лексики та граматики, 10 тем), середній рівень (розширення граматичних і лексичних знань), завершальний рівень (робота над стилістикою).

- *цільова група*: діаспора, яка не знає мови; іноземці, які не мають уявлення про слов'янські мови. Підручник не призначений для підготовки фахівців-філологів.

- *мета*: ознайомлення з основами української мови; імітація мовного середовища.

- *засіб*: приїзд в українську сім'ю гостя з Канади, який перебуває в Україні в різних життєвих ситуаціях

- *труднощі при укладанні підручника*: вибір лексики для створення живого мовного середовища

- *рекомендований навчальний час для опанування одним рівнем (кроком)*: 1 раз в тиждень по 3 академічні години, 2 семестри.

3. Учасники круглого столу обговорили представлений підручник. Поступили рекомендації від присутніх збільшити простір між завданнями на сторінках, щоб оптично краще сприймалася інформація.

Галина Миронова зауважила, що в підручнику, не розподіляючись, наряду з нормативною лексикою для вивчення подається розмовна й регіональна лексика, і задала питання: чи не боїться автор, що через декілька років цільова аудиторія буде володіти саме такою ненормативною українською мовою, замість літературної.

Від присутніх постало питання: чи має підручник видавати сам вчитель чи видавець-фахівець. О. Палинська відповіла, що даний підручник створений за допомогою фахівця поліграфії.

4. Виступив Тарас Пиц з доповіддю про розвиток лексичної компетенції в іноземних студентів (а саме – у німецькомовних). Застосовуючи приклади, він виділив методи та методичку навчання, зокрема навчання за допомогою музики й фільмів для тренування зорового й слухового сприйняття, морфологічний аналіз лексики, розв'язання проблем німецько-українського перекладу.

5. Виступила Олеся Любащенко з розглядом проблематики: чи варто навчати іноземців за класичною програмою з порівневим вивченням лексики й граматики. На думку О. Любащенко, іноземним студентам при вивченні мови в першу чергу потрібні знання мовленнєві. Саме розвиток мовлення з застосуванням методички створення мовної ситуації й ігрових прийомів є найефективнішим засобом для вивчення мови. Одна зі стратегій навчання – вловлювання основного змісту тексту при аудіюванні.

5. Виступила Тетяна Сидоренко з доповіддю німецькою мовою на тему: «Фонетичні, граматичні й семантичні помилки внаслідок інтерференції в носіїв німецької мови при вивченні української мови». Усі присутні отримали конспект доповіді. У доповіді наголошувалося на основних помилках, яких допускаються німецькомовні студенти, що вивчають українську мову.

6. У зв'язку з попередньо зазначеним була висловлена думка присутнього студента Українікуму про те, що ігровий метод потрібен для цікавішої роботи під час навчання. Також важливо наперед знати тему кожного Українікуму, щоб краще зорієнтуватися у запропонованих предметах.

7. Світлана Адаменко представила власний збірник текстів для німецькомовних студентів, виданий у 2008 році, й власні розробки уроків. Збірник текстів складається з вибраних статей українською мовою з друкованих та інтернет-видань. Після кожної статті подається словник зі словами до тексту й питання до дискусії. Розробки уроків, побудовані на класичній схемі навчання: знайомство з основами української граматики у вигляді таблиць й схем, які були представлені в електронному вигляді.

8. Виступила Галина Миронова, котра представила присутнім власний підручник для студентів-україністів чеських вузів (1 частина – 1999, 2 частина - 2001). Г. Миронова зауважила, що видання підручника нового формату, представленого О. Палинською – це крок вперед у методико-навчальній сфері. Кольорові схеми, малюнки, фотографії, наведені в підручнику, підвищують інтерес студентів до роботи з граматичними та лексичними матеріалами.

9. Виступила Лариса Климова. Підвела підсумок даної дискусії. Було сказано про важливу роль дидактики в час глобалізації. Климова зазначила, що на даний момент не

вистачає хороших підручників, більшість з них – недосконалі, у них немає комунікативного аспекту, який представлений у підручниках з провідних мов світу. Соромно за те, що пропонує сучасна дидактика. Наша мета, як викладачів, вдосконалити викладання української мови настільки, щоб, по-перше, полегшити вивчення літературної мови та, по-друге, щоб студенти не були переобтяжені та вивчали мову з бажанням.

Записала: Мгр. Ольга Литвинюк
Університет ім. Масарика, Брно